

A gazdasági válság hatása a világ energetikájára

Az Energetikai Szakkollégium 2009 őszi félévének harmadik előadása „A gazdasági válság hatása a világ energetikájára” címet viselte. A rendezvényre szeptember 26-án került sor több mint 50 érdeklődő jelenlétében. Az előadás megtartására eredetileg Dr. Hegedűs Miklós lett felkérve, ám sajnos egészségügyi okok miatt le kellett mondania a meghívást. Helyette munkatársa, Dr. Barta Judit, a GKI Energiakutató és Tanácsadó Kft. ügyvezető igazgatója tartott egy igazán érdekes előadást.

A rendezvényen elhangzottak alapjául egy, a GKI Energiakutató és Tanácsadó Kft. által készített prognózis szolgált. A céget a Miniszterelnöki Hivatal kérte fel, hogy készítsen egy tanulmányt, amelynek célja 2030-ig áttekinteni Magyarország és a világ energetikájának gazdasági vonatkozásait. Az elemzések rámutattak, hogy a 2008-ban kezdődő gazdasági válság hosszú távon fogja befolyásolni a világ energetikáját.

Dr. Barta Judit elmondása szerint a világ energiaforrásai elegendőek lesznek, viszont az energiapolitikának problémát fog jelenteni a klímavédelem. Az előrejelzés alapján azt állapították meg, hogy a fosszilis energiahordozók jelentősége megmarad, a földgáz szerepe 2000-2020 között jelentősen (évente 1,6%-kal) fog növekedni, a szénpiacon pedig az indiai és kínai eredetű szén egyre nagyobb mértékű piaci részesedésére kell majd számítani. Ez természetesen fokozott szén-dioxid kibocsátást eredményez, ám ez nem az OECD országok növekménye. A bio-, atom-, víz- és egyéb megújuló energiák termelésben való részesedése is meg fog nőni, ám korántsem lesz olyan szignifikáns, mint a földgáz vagy a szén esetében.

Az energiapiacra már 2009-re is óriási változások következtek be, és a tendencia várhatóan folytatódik:

- Az állampolgárok számára legmarkánsabban az árak emelkedésében figyelhetők meg változások hatásai.
- Sok nagy európai cég eladósodott, például az EON, EDF, egyes olasz cégek, hiszen a krach előtt eddig soha nem látott mértékű cégfelvásárlásba kezdtek.
- A GDP és az energiafogyasztás együtt mozog, ezért az utóbbi években az áramfelhasználás a gazdasági teljesítmény növekedésének köszönhetően megerősödött. A válság után viszont az árampiacon 10%-os visszaesés volt tapasztalható. Meglepő módon viszont az olajfelhasználás értéke csupán 2%-kal csökkent a 2008-as mennyiséghez képest, ami az olajigények merevségére utal.
- A gazdasági válság hosszú távú hatása azonban kisebb, így számíthatunk egy utolérési hatásra.
- Az alapanyagárak, mint például a földgáz, kőolaj, szén ár visszaesése volt tapasztalható az elmúlt hónapokban. Az áram árak nagyon magas korrelációt mutatnak az alapanyagárakkal, különösképpen a gázárakkal, ezért ez a termelők számára csekély árrizikót jelent.
- A gazdasági válság hatására bekövetkezett infláció azt eredményezte, hogy az energetikai beruházásokhoz szükséges tőke-, és hitelköltségek megnöttek, a nagy közmű hálózatok tőkeköltsége 50-120 ponttal emelkedett. A válság másik hatása, hogy a bankok egymás közötti bizalma megrendült, így várhatóan lassan indul majd újra a beruházások lendülete. Az Európai Unióban megkövetelik, hogy erőművekben jelentős beruházásokat hajtsanak végre, azonban a növekvő tőkeköltségek és a csökkenő áramfelhasználás miatt ez nem motiváló a beruházásokat illetően. Összességében 10 milliárd eurós, éves beruházási volumen visszaessél lehet számolni. Több cég is döntött ezért (például Németországban) az atomerőművek élettartamának meghosszabbítása mellett.
- A megújuló energiaforrások piacán az prognózis szerint visszaesés várható, bár az előadó jelezte, hogy egyéni meglátása szerint ez pont fordítva fog történni.

A magyarországi vonatkozások közül azt emelte ki Dr. Barta Judit, hogy az 1990-2030 között az energiafelhasználásunk összetétele lényegében nem fog változni, jelentős fog maradni a földgáztól való függésünk, de elérendő célként tűzte ki az ország energiafogyasztásának csökkentését 2020-ra.

Az előadás a hallgatóság kérdéseivel zárult, amelyek többek között a paksi atomerőmű bővítéssel és a kapcsolt villamos áram termeléssel függöttek össze.

Ruzicska Erzsébet

Energetikai Szakkollégium Egyesület tagja